

דו"ח אירועים פוגעניים כנגד נוצרים בישראל

יולי - ספטמבר 2026

בעריכת יסכה הרני | מנהלת מרכז הנתונים לחופש דת (מנח"ד)

מרכז הנתונים לחופש דת ולתיעוד התנכלויות לנוצרים נכנס לשנתו הרביעית,
לאחר שהוקם כמענה לצורך מהותי, שלא זכה לתיעוד שיטתי או לטיפול מתמשך.
רבעון זה מצטרף לרצף הדוחות המוגשים לרשויות מאז יולי 2023.
המרכז פועל באמצעות "קו חם", הנשען על רשת מתנדבים ישראלים לצד מוסדות ואישים נוצריים.
פעילותו ממומנת ומופעלת על ידי אזרחים פרטיים בלבד, ללא שיוך ממשלתי או פוליטי.
זוהי רשת המתנדבים הגדולה בישראל לסיוע בזמן אמת לקהילה הנוצרית במקרי התנכלות,
הפועלת בהתנדבות מלאה וללא תגמול — לרבות בדרגי הניהול.
המציאות הביטחונית והחברתית המורכבת מוסיפה להכתיב את תנאי הפעולה,
אך מחויבותנו נותרת בעינה: הגנה על כבוד הקהילה הנוצרית ועל חופש הדת והפולחן.
על אף הקשיים והעייפות המצטברת, אנו ממשיכים לפעול למען חזון של "שבת אחים גם יחד"
וכבוד לכלל המאמינים — דיירי הארץ והמבקרים בה.

שיטות העבודה

פעילות שוטפת

הקו החם מרכז דיווחים על התנכלויות באמצעות קו טלפוני ומערכת מקוונת בשפות שונות. מתנדבי הקו החם מצויים בקשר שוטף עם נוצרים ומוסדות דת, אוספים מידע ותיעוד על מקרים של התנכלויות, ומציעים את עזרתם בהגשת פנייה לרשויות ותלונה במשטרה. במקרים של השחתת שלטים, ריסוס גרפיטי, ונדליזם וכד', המתנדבים פונים לרשויות ועוקבים עד לביצוע התיקון.

פרסום הנתונים

פרסום נתוני ההתנכלויות ואופן הטיפול הוא בליבת עבודתנו. אנו שומרים את החומרים בארכיון עצמאי ואיננו מפרסמים שמות או צילומים ללא הסכמת המותקפים. הרשויות מוזמנות לפנות אלינו על מנת לקבל את פרטי התיעוד.

פעילות יזומה

א | משמרות שטח. מתנדבים מגיעים לשטח באופן יזום, בעיקר בחגים ובזמן תהלוכות של נוצרים בעיר העתיקה בירושלים, לפקוח עינים ולתעד התנכלויות. במהלך רבעון זה התפרסו מתנדבי הקו החם בנקודות שונות בעיר העתיקה במועדים שונים ובעיקר בתשעה באב, בימי הסליחות החל מא' אלול ובחגי תשרי: ראש השנה, יום כיפור וסוכות. במהלך המשמרות, עוסקים המתנדבים בהסברה, בנוכחות מונעת ובתיעוד התנכלויות.

ב | ליווי אנשי דת. הקו החם מפעיל מערך ליווי מגונן לאנשי דת בהתאם לבקשות. בעקבות התקיפה של נזירה בהר ציון באפריל, התקיים ליווי לנזירות במשך ארבעה חודשים רצופים, שישה ימים בשבוע, מדי בוקר וערב. הליווי הסתיים לאחרונה, כשהנזירות חשו בטוחות ללכת ללא ליווי.

ג | הכנה לסיורי תלמידים בירושלים במסגרת מערכת החינוך. לקראת שנת הלימודים והטיולים הנוכחית, חברנו למוסד יד בן צבי בתכנית ייחודית של הכנה לקראת הטיולים בירושלים. אנו מקווים שבאמצעותה תגבר המודעות לנוכחות הנוצרים במרחב, ולמניעת עוינות כלפיה.

שיתופי פעולה

- המחלקה המשפטית של המרכז הרפורמי לדת ומדינה (IRAC) מסייעת משפטית בתלונות שאנו מגישים למשטרה.
- המכון לחקר היחסים בין יהודים, נוצרים ומוסלמים באוניברסיטה הפתוחה, בראשות פרופ' דניס שרביט, מעורב, תומך ומסייע לארגון.
- המכון לחקר מדיניות העם היהודי (JPPI) תומך ומסייע לארגון.

קריאה של ראשי כנסיות לאנשי הדת והקהילות לשתף פעולה עם המנח"ד

המנח"ד משתדל להגיע אל כל קהילות הנוצרים בארץ הקודש, וקורא להן לפנות אלינו, ליידע אותנו, ולהשתמש בנו באופן הדוק יותר. אנו עורכים פגישות עדכון עם ראשי הקהילות ומציעים את נוכחותינו ואת פעילויותינו.

המנח"ד פונה לרשויות (כגון העירייה והמשטרה) ומשדל אותן לראות בו כוח עזר חיובי שיכול לסייע במסירת נתונים מהשטח ועוד.

סיכום נתוני הרבעון השלישי | יולי–ספטמבר 2026

להלן מוצגים נתוני הדו"ח הרבעוני בתרשימים, לפי סוגי ההתנכלויות, מיקומן ותאריכיהן.

טבלת האירועים המלאה והמפורטת זמינה באתר הקו החם. לעיון בטבלה, סרקו את ברקוד המצורף

טבלת האירועים המלאה

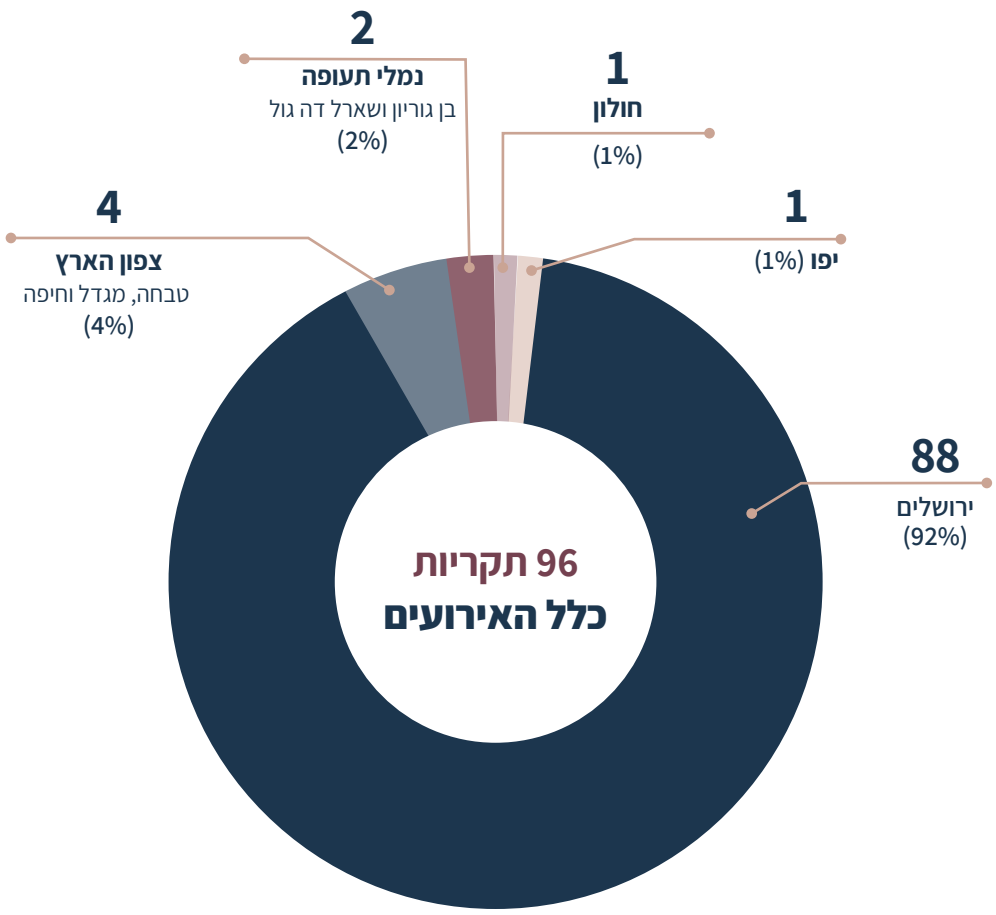
סוגי ההתנכלויות | יולי - ספטמבר 2026
106 מופעי התנכלות ב-96 אירועים

77	9	5	4
73% יריקות	8% נאצות	5% אלימות פיזית	4% השלכת חפצים

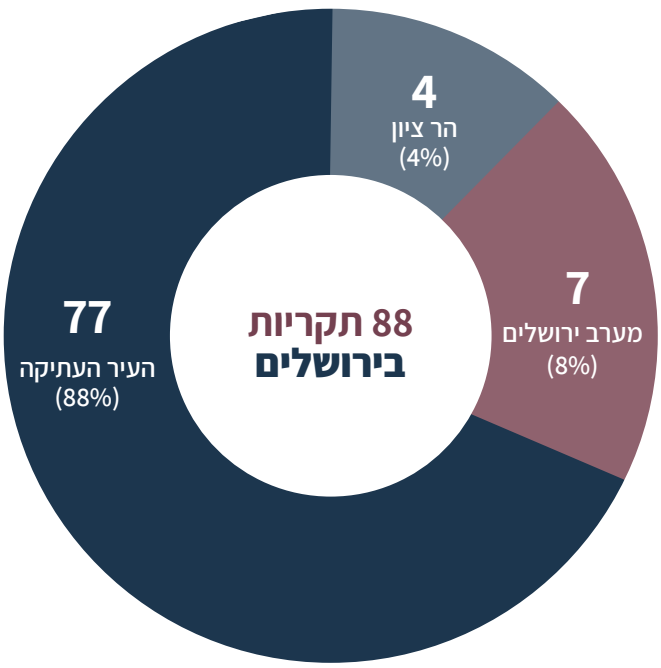
3	3	1	4
3% ונדליזים	3% השחתת שילוט	1% איומים	3% אחר

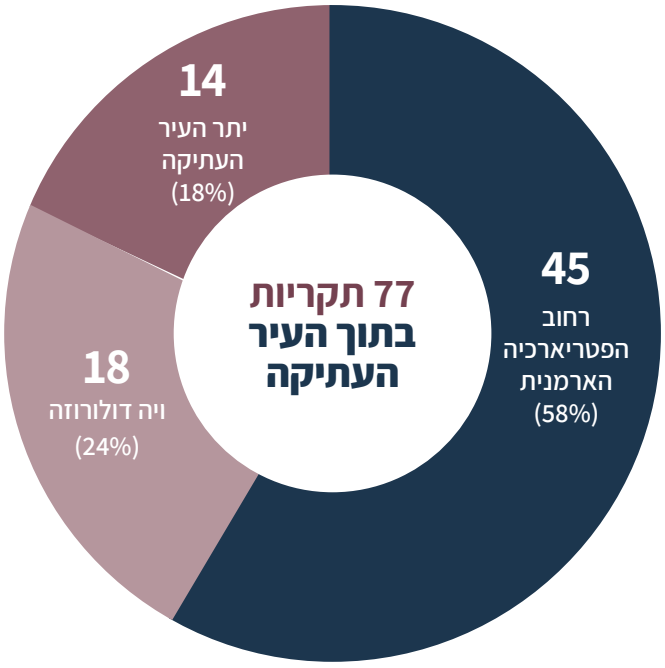
בחלק מהאירועים תועד יותר מסוג התנכלות אחד, האחוזים מחושבים מתוך 106 המופעים.
האחוזים עוגלו והותאמו כך שסכומם יהיה 100%.

התפלגות התקריות

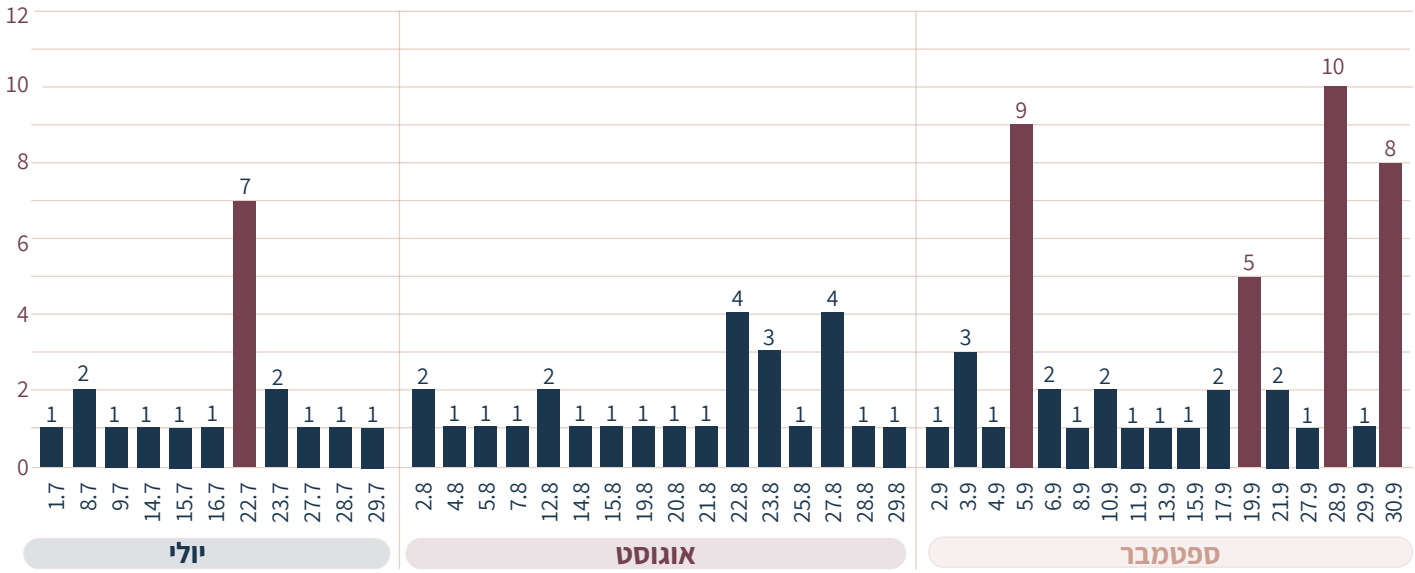
התפלגות התקריות

התפלגות האירועים לפי תאריך | יולי - ספטמבר 2026

סה"כ 96 אירועים

סיכום הדו"ח, תובנות והערכות לחודשים הקרובים

יריקות

כמו בדוחות הקודמים, בולט מספרם הגדול של מקרי היריקה (77 אירועים, שהם 72% מכלל מופעי ההתנכלות). כמדי שנה, וביתר שאת בשנה זו, נרשם ריבוי אירועים במהלך תקופת הסליחות ובחגי תשרי, במהלך ביקורים המוניים של יהודים בירושלים בכלל ובעיר העתיקה בפרט. הדו"ח מראה כי היריקות מתבצעות בכל שעות היום והלילה, באופן גלוי ולעיתים אף מופגן. היקף התופעה לעומת דוחו"ת קודמים קשור לרוח התקופה והתגברות האלימות והעוינות לאחר בקרב ציבורים יהודיים מסוימים. במקרים מסוימים הצדיקו היורקים למתנדבי המנח"ד, ולעיני המצלמות, את מעשיהם כעולים בקנה אחד עם צוויים דתיים. בשיחות אקראיות עם אנשי דת, אנו חוזרים ושומעים את המשפט: "לא עובר שבוע שאינני זוכה ליריקה" ולפיכך, להערכתנו עשרות מקרים נוספים של יריקות מתרחשים מדי חודש, אך בהעדר דיווח, תיעוד ופעולת נגד, הם מתקבעים כנורמה עבור הפוגעים.

חזרתה החלקית של התיירות לאחרונה, חושפת מחדש את הצליינים לתופעת היריקות והתנכלויות, ואת תיוגה של ישראל כיעד שאינו מסביר פנים לנוצרים.

תעוזה והסלמה

ההתנכלויות וההתקפות מתרחשות במרחב הציבורי ללא היסוס מצד התוקפים. ריבוי המקרים והבטחון העצמי של התוקפים נראה לעיין ובא לביטוי גם ביחס למתנדבים העומדים בשטח. ההסלמה בתקיפות הגיעה לשיאה בהתזת גז פלפל על ילד בן 9 (מקרה). אם הענישה לא תהלום את חומרת המעשה, עלול האירוע לשדר מסר של סלחנות כלפי אלימות על רקע דתי, לחזק את תחושת החסינות של התוקפים ולעודד תקיפות נוספות.

עדות להחמרת המצב, היא החלטתם של נזירים וכהני דת לצאת ממוסדותיהם לרחוב בבגדים אזרחיים ובחירתם של אנשי הקהילה להחביא שרשראות עם צלבים תחת בגדיהם. סבל גדול במיוחד חווה הקהילה הארמנית אשר ברחובותיה צועדים אלפי בני אדם לכיוון הכותל ובה מספר אירועי ההתנכלות הגדול ביותר המתועד. לצערינו היא אינה זוכה להתייחסות ספיציפית, מענה או תכנית פעולה למיגור סבלם.

היעדר נראות נוצרית במרחב

אנו שבים ומתריעים בפני עיריית ירושלים כי היעדר ייצוג סמלי וחזותי של הנוכחות הנוצרית במרחב הציבורי משפיע באופן ישיר על גילויי עוינות מצד יהודים כלפי נוצרים. מאזור העירייה ועד שער יפו יש ייצוג והחצנה של הנוכחות היהודית (פוסטרים בנושאים יהודיים, ברכות לחגי ישראל והקרנת תמונות וסרטים בנושאים יהודיים על החומות). לצד זאת, ובהתחשב בכך שבעיר העתיקה יש שני רבעים נוצריים, מתבקש לתת ביטוי חזותי גם לנוכחות הנוצרית במרחב. בכניסה לרובע הארמני דרך רחוב הפטריארכיה ארמנית, מתבקש שילוט המבהיר כי זהו רובע נוצרי, ומציג את ייחודו ההיסטורי, הדתי והתרבותי. בהיעדר ייצוג לנוכחות הנוצרית, אנו נתקלים שוב ושוב במקרים שבהם יהודים המופתעים מנוכחותם של נוצרים בעיר מגיבים באופן בלתי ראוי. הדרת הייצוג של הקיום הנוצרי בירושלים היא תופעה מדאיגה, והאחריות לטיפול בה מוטלת על עיריית ירושלים.

משטרת ישראל ופעילות מתנדבי הקו החם בשטח

בבמהלך הרבעון השלישי, וביתר שאת בתקופת החגים, שבה גדל משמעותית מספר המבקרים היהודים באזורים הרגישים ובהתאם גם היקף ההתנכלויות, ניכרה המחויבות מצד השוטרים בירושלים למניעת אירועים, לאיתור מבצעי ההתנכלויות ולפעולה בזמן אמת בעקבות דיווחים שהועברו מן השטח. במהלך רבעון זה הגשנו 35 תלונות למשטרה, רובם מגובות בצילומים של ההתנכלויות ו/או צילומי החשודים. ברבעון השני, הוגשו 12 תיקים מהם נסגרו 10. במהלך הכנת רבעון זה, פורסם שהפרקליטות הגישה כתב אישום נגד יהודי שירק על פתח כנסייה ב 25/7/25 . עלינו לוודא שהשופט והפרקליטות לא ימסמסו את האירוע בעסקת טיעון, אלא בפסק דין עקרוני שיועבר לתקשורת.

בידי משטרת ישראל מצויים הנתונים המלאים בדבר מספרי התלונות שהוגשו, החשודים שאותרו ונעצרו. לא עלה בידינו לקבל נתון המאפשר להבחין כמה מן החשודים, ובפרט מבצעי אירועי היריקה, אותרו על ידי המשטרה באופן עצמאי, ללא דיווחים, תיעוד מצולם או נוכחות של מתנדבי הקו החם. תרומתם של מתנדבי הקו החם ברורה: אלמלא פעילות הקו החם, עשרות אירועים המתועדים בדוח זה לא היו מגיעים כלל לידיעת הרשויות. ללא הנוכחות הנחושה, הרציפה והעקבית של מתנדבי הקו החם בשטח – התיעוד, הדיווח, הגשת התלונות והעברת חומרי הצילום – אירועים רבים של התנכלות על רקע דתי היו ממשיכים להתרחש בעיר הקדושה כשהם נותרים בלתי מתועדים, בלתי מדווחים וללא טיפול. פעילות הקו החם הופכת תופעה שהייתה במידה רבה סמויה מן העין לגלויה, מדידה וניתנת לטיפול.

מטרתו של הקו החם איננה להפוך למוסד קבוע, אלא להניע את רשויות המדינה לפעולה שתייתר את עצם הצורך בו. הקו החם הוא יוזמה של החברה האזרחית, שקמה מתוך החלטה שלא להתייחס להתנכלויות נגד נוצרים כתופעה שולית, אשר בלית ברירה יש להשלים איתה, אלא לתעד אותן באופן שיטתי, לכמת אותן ולהציג בפני הרשויות תמונת מצב מבוססת נתונים. מכאן ואילך אנו מצפים מן הרשויות לקחת אחריות על הנתונים ועל משמעותם ולתרגם אותם למדיניות: אכיפה עקבית, מניעה וחינוך, ולצדם בחינה של כלים חקיקתיים שיאסרו במפורש מעשים של ביזוי והשפלת בני דת בשל השתייכותם הדתית – לרבות יריקה לעבר אנשי דת, מאמינים, מוסדות וסמלים דתיים – ובפרט באזורים שיוגדרו כמרחבים בעלי מורשת דתית וקדושה.

הצלחתו האמיתית של הקו החם תימדד ביום שבו לא יהיה בו עוד צורך. אנו פונים לרשויות, ולמשטרת ישראל בפרט, ומפצירים בהן להסתייע באנשי המנח"ד ובמומחים אחרים המכירים את רגישויות עולם הנצרות על בוריין. אנו קוראים להקמת "קוורום" מייעץ או ערוץ פנייה ישיר בזמן אמת, שיאפשר למקבלי ההחלטות בשטח להבין את הפגיעה הנגרמת מתקריות אלו. שיתוף פעולה מקצועי כזה ייטיב עם כולם.

יסכה הרני

מרכז הנתונים לחופש דת